

6.8.59
7/6/95

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 716

28 MAYIS 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

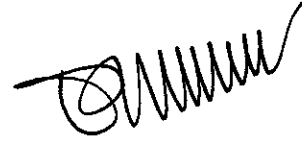
7069

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığı'nın 29.12.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6195-10603/22308 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 31.12.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-110-4/5355 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Hasan ERÇELEBİ'nin Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/6195 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ERÇELEBİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6195)

Sorular 1-5 :

Botaş Doğalgaz Pazarlama ve Satış Daire Başkanlığınca Türkiye'deki tüm sanayicilerden 2009 yılı sözleşmeleri için 2008 yılı sonuna kadar, yani yaklaşık 10 günlük bir süre içerisinde "yıllık gaz çekişleri dağılımında en yüksek tutardaki 2 aylık toplam tüketim değerine eş değer teminat mektubu" istenmektedir. Söz konusu mektubun verilmemesi halinde 1 Ocak 2009 Saat: 08.00 itibariyle işletmelerin gazları kesilecektir.

Bu nedenle;

- Türkiye'de yaşanan finansal krizin giderek reel krize dönüşmeye başladığı bu günlerde sanayicilerimizden böyle bir teminat mektubu istenmesinin amacı ve nedeni nedir?
- Botaş tarafından sanayicilerimizden istenen teminat mektubu için komisyonsuz ve faizsiz olarak Halk Bankası ve Vakıf Bankı görevlendirmeyi düşünüyor musunuz?
- Botaş tarafından sanayicilerimizden istenen teminat mektubunun masraf, komisyon ve faiz giderlerinin vergiden düşülmesini sağlayacak bir düzenleme düşünüyor musunuz?
- Botaş'a 31 Aralık 2008 Çarşamba gününe kadar teminat mektubu veremeyen sanayi işletmeleri ne olacaktır?
- Sanayicilerimizden istenilen teminat mektubunun kaldırılması veya ötelenmesi için herhangi bir girişimde ve düzenlemede bulunmayı düşünüyor musunuz?

Cevaplar 1-5 :

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesi ile birlikte BOTAŞ Genel Müdürlüğünün tekel konumu ortadan kalkmış ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü de tıpkı diğer piyasa oyuncuları gibi piyasayı düzenleme ve denetleme görevi verilen Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK) aldığı lisanslarla faaliyetlerini sürdürmeye başlamıştır. EPDK'nın 4646 sayılı Kanuna dayalı olarak ortaya koyduğu ikincil mevzuatta satış fiyatlarının doğalgaz alım satımı yapanlar arasında serbestçe belirlenmesi, tarifelerinin belirlenmesinde eşit durumda olan serbest tüketiciler arasında ayırım yapılmaması ve çapraz sübvansiyona yol açılmaması hususları yer almaktadır.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü son 5 yılda gerçekleştirdiği yatırımlarla doğalgazı 63 ilimize ulaştırmış ve doğalgaz kullanım miktarı iki kat artmıştır. Tüketicilere doğalgazı kesintisiz ve en ekonomik koşullarda ulaştırmaya çalışırken, satıcı ülkelere aldığımız gazın bedelini de ödeme yükümlülüğünü yerine getirme noktasında da azami hassasiyeti göstermek zorundadır. 11.000 km.'yi aşan bir iletim şebekesi ve 6 milyar m³ kapasiteli LNG terminali işletmeciliği yapan, doğalgaz dağıtım şirketlerine, LNG toptan satış şirketlerine, organize sanayi bölgelerine, sanayi tesislerine ve ülkemiz elektrik üretiminin yaklaşık %50'sini gerçekleştiren kamu ve özel sektöre ait elektrik üretim santralleri de dahil olmak üzere toplamda yıllık toplam 36 milyar m³'ü aşan miktarda doğalgaz sağlayan ve milyarlarca dolarlık ciro ve buna bağlı aylık nakit akışını yöneten bir kuruluş olarak BOTAŞ, Kanunla verilen yetki ve sorumluluk çerçevesinde sürdürdüğü hizmetlerini bir şirket olarak, diğer özel sektör kuruluşlarının yaptığı gibi rasyonel ve basiretli bir işletme ve ticaret anlayışıyla sürdürmek durumundadır.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü açısından değişen piyasa koşullarını ve tüm dengeleri dikkate alarak sürdürülebilir bazı tedbir ve uygulamaları yürürlüğe koymak sistemin rasyonel yönetimi ve sağlıklı işlemini açısından büyük önem arz etmektedir. BOTAŞ Genel Müdürlüğünün özellikle bu ekonomik şartlarda alacaklarını tahsil edememesi ve dolayısıyla satıcı ülkelere karşı ödeme yükümlülüklerini yerine getirememesi halinde bundan sadece BOTAŞ Genel Müdürlüğünün değil, tüketicilerin ve ülke ekonomisinin daha büyük zarar göreceği unutulmamalıdır.

Öte yandan, BOTAŞ Genel Müdürlüğünün güvence talebi çerçevesindeki tek seçenek banka teminat mektubu olmayıp müşterileri şartları çerçevesinde ipotek, doğrudan borçlanma sistemi gibi yöntemleri de tercih edebilmektedir. İçinde bulunduğumuz piyasa koşulları itibarıyla teminat konusunda alternatif yöntem tercihlerini belirleme ve prosedürlerini tamamlamaları için kendilerine ilave bir süre verilmesi yönünde müşterilerden gelen talepler BOTAŞ Genel Müdürlüğünce uygun bulunmuş olup kendilerine 30.06.2009 tarihine kadar süre tanınmıştır.

Soru 6 :

BOTAŞ tarafından sanayicilerimizden istenilen teminat mektubu neden dolar cinsinden istenmektedir? 2009 yılında Türk parası dolar karşısında çok mu değer kaybedecektir.

Cevap 6 :

BOTAŞ yurt dışına doğalgaz bedeli ödemelerini ABD Doları olarak yapmakta olduğundan, başlangıçtan bu yana söz konusu teminat mektubu uygulaması döviz bazında yapılmaktadır.

Soru 7,8 :

- Yaşanan ekonomik kriz döneminde sanayicilerimizi, BOTAŞ tarafından getirilen bu teminat mektubu dayatması, ekonomimizi üretimden düşürüp, çalışanlarımızı işsiz bırakmaz mı ?

- Sanayicilerimize doğalgaz yerine alternatif olarak hangi enerjiyi öneriyorsunuz ?

Cevap 7,8 :

14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile, Enerji KİT'lerinde 01.07.2008 tarihinden itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasına geçilmiş olup BOTAŞ Genel Müdürlüğü de bu tarihten itibaren satış fiyatlarını bu Karar uyarınca belirlemekte ve uygulamaktadır. Nitekim bu Karar uyarınca BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından 01.02.2009 tarihinden geçerli olmak üzere konutlarda %17, sanayide %18 oranında indirim ve yine 01.05.2009 tarihinden geçerli olmak üzere konutlarda %25, sanayide ise %26 oranında ikinci kez indirim yapılmıştır.

Ayrıca BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından teminat mektubu uygulamasıyla bir gelir sağlanması hedeflenmiş değildir.

2009 yılı Mart ayı fiyatları ile 1000 k.cal enerji ihtiyacı için sanayi yakıt fiyatları kıyaslandığında aşağıda belirtilen oranlarda kesintili doğalgaz maliyetine göre daha pahalıdır.

LPG (sanayi tüpü)	% 272
Dökme LPG	%212
Motorin	% 215
Fuel-oil-6	% 46
İthal kömür	% 16
Elektrik	% 156